

СЕКЦІЯ 8 БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

УДК 657

Дрига О.П.*здобувач кафедри обліку й аудиту
Житомирського державного технологічного університету*

ВИМОГИ МСФЗ ДО ОБЛІКУ ПРОЦЕСУ СЕК'ЮРИТИЗАЦІЇ

У статті розглянуто сутність сек'юритизації як однієї з основних фінансових інновацій ХХ століття. Також охарактеризовано основні види сек'юритизації активів та визначено їх вплив на структурування показників балансу. Проаналізовано особливості обліку процесу сек'юритизації за міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ).

Ключові слова: сек'юритизація, класична сек'юритизація, синтетична сек'юритизація, оригінатор, компанія спеціального призначення (КСП), активи, пасиви, консолідація, МСФЗ.

Дрига Е.П. ТРЕБОВАНИЯ МСФО К УЧЕТУ ПРОЦЕССА СЕКЬЮРИТИЗАЦИИ

В статье рассмотрена сущность секьюритизации как одной из основных финансовых инноваций ХХ века. Также охарактеризованы основные виды секьюритизации активов и определено их влияние на структурирование показателей баланса. Проанализированы особенности учета процесса секьюритизации по международным стандартам финансовой отчетности (МСФО).

Ключевые слова: секьюритизация, классическая секьюритизация, синтетическая секьюритизация, оригинатор, компания специального назначения (КСН), активы, пассивы, консолидация, МСФО.

Driha O.P. THE IFRS REQUIREMENTS TOWARDS THE ACCOUNTING FOR THE SECURITIZATION PROCESS

The article examines the nature of securitization as one of the major financial innovations of the twentieth century. Also the main types of asset securitization have been characterized as well as their impact on structuring the balance-sheet indexes has been determined. The peculiarities of the process of securitization accounting by International Financial Reporting Standards (IFRS) have been analyzed.

Keywords: securitization, classical securitization, synthetic securitization, originator, special purpose vehicle (SPV), assets, liabilities, consolidation, IFRS.

Постановка проблеми. В умовах динамічного розвитку фінансового ринку та економіки в цілому сек'юритизація є одним із інноваційних інструментів залучення додаткового фінансування, підвищення рівня ліквідності, диверсифікації активів та мінімізації ризиків на фінансових ринках. Це більш дешевий механізм рефінансування у порівнянні з іншими методами отримання фінансування, за допомогою якого емітент отримує можливість випускати цінні папери з підвищеним рейтингом і, відповідно, з більш низькою відсотковою ставкою у порівнянні зі ставкою по довгостроковим кредитам.

У випадку, коли сек'юритизація як цілісна система норм вибудована грамотно, власник грошових вимог в результаті здійснення сек'юритизації завжди отримує максимальну ціну за свої грошові вимоги. З цієї причини сек'юритизацію часто називають «алхімією» [1], коли з простого каменю (грошових вимог) отримують дорогоцінний (високоліквідні цінні папери).

У широкому значенні під сек'юритизацією прийнято розуміти переведення активів у більш ліквідну форму свого існування, у вузькому – трансформацію низьколіквідних активів у цінні папери, які забезпечені надходженнями коштів від вихідних активів і, як наслідок, перерозподіл ризиків між первісним власником цих активів, гарантом і наступними інвесторами [2].

Сек'юритизація, яка виникла у США у 1970-х роках як засіб стимулювання житлового іпотечного кредитування, на сьогодні стала однією з головних інновацій ХХ століття, забезпечивши потужний імпульс для розвитку ринків капіталу.

У кінці 80-х сек'юритизацію освоїли в Канаді, Великобританії, Австралії та Японії, на початку 90-х – у всій Західній Європі, ПАР, Гонконгу та Індії. У 2000-х рр. механізм почав використовуватися в Центральній та Східній Європі, Північній Африці та на Близькому Сході. У 2004-му – Росії та Латвії. У 2005 р. сек'юритизацію розпочали держави Південно-Східної Азії [3, с. 28].

Перші угоди сек'юритизації в Україні було здійснено лише у 2007 р. Проте нерозвинутість вітчизняного фондового ринку та відсутність у законодавстві відповідних правових дефініцій та механізму здійснення сек'юритизації стримують адаптування досить багатого зарубіжного досвіду. Крім того, відсутня уніфікована документація для оформлення таких угод, також чималі труднощі виникають при їх оподаткуванні та обліку.

В умовах глобалізації, постійного пошуку найбільш економічних способів ведення бізнесу, міжнародного обміну практичними і теоретичними навичками досить важливим є знання особливостей обліку процесу сек'юритизації активів відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед наукових праць, у яких досліджуються загальні питання сек'юритизації активів можна виокремити роботи таких зарубіжних та вітчизняних учених, як Х.П. Бер, Г. Гортон, Е. Девідсон, Б. Кейс, Дж. Мітчел, С.Л. Шварц, З.М. Васильченко, С.В. Мальцев, О.М. Петрук, Л.О. Примостка, О.М. Сохацька, Ю.Е. Туктаров, В.А. Фурсова та інші. Разом з тим запропоновані вітчизняними вченими рішення охоплюють питання сек'юритизації активів як інструменту фінансування. При цьому недостатньо уваги

приділено розгляду теоретико-практичних аспектів обліково-аналітичного забезпечення даного механізму, зокрема в частині нормативного регулювання.

Метою дослідження є вивчення механізму сек'юритизації та його різновидів, а також розгляд особливостей обліку процесу сек'юритизації активів відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності.

Виклад основного матеріалу. Термін «сек'юритизація» (від англ. securities – цінні папери) був введений у 1977 році Л. Ранієрі, головою іпотечного департаменту Salomon Brothers, у журналі «Wall Street Journal», який запропонував його використання в контексті андеррайтингу першого випуску цінних паперів, забезпечених заставою прав вимоги за іпотечними кредитами. Як наслідок, органічно прижившись в академічному середовищі і ділових колах, термін «сек'юритизація» став активно використовуватися не тільки відносно сфери іпотечного кредитування, але й найрізноманітніших аспектів підприємницької діяльності. Головна умова – наявність у ініціатора сек'юритизації активів, що забезпечують систематичне надходження грошових коштів. Зібрані в єдиний пул, дані активи і рефінансуються шляхом випуску цінних паперів, а з грошових платежів за даним пулом активів згодом здійснюються виплати, як основної суми боргу, так і відсотків за випущеними цінними паперами [4, с. 28].

Коло активів, що використовуються в процесі сек'юритизації, за останні десятиліття помітно розширилося. Крім іпотечних, стали використовуватися й інші види кредитів – споживчі, автомобільні, корпоративні тощо. Більш того, в якості активів у процесі сек'юритизації в міжнародній практиці використовуються лізингові активи, грошові вимоги за ліцензійними угодами, договорами франчайзингу, майбутні страхові премії, надходження від імпортерів нафтопродуктів, комунальних платежів, від абонентів зв'язку, перерахування за телетрансляції тощо. Показовим прикладом гнучкості інвесторів та інших учасників фінансового ринку по відношенню до базисних активів у процесі сек'юритизації стало використання в такій якості авторських прав. Де-факто першим прикладом став випуск облігацій Боуї («Bowie bonds») у 1997 році на суму 55 млн дол. на основі авторської винагороди (роялті), що виплачується британському музикантові Девіду Боуї за використання більш ніж 300 музичних композицій [5, с. 209].

Потік платежів і кредитні характеристики забезпечення визначають якість випущених цінних паперів при сек'юритизації активів, а також зумовлюють особливості її здійснення і структурування. Відомі два основних види сек'юритизації: класична (позабалансова) і синтетична (балансова).

Для класичної сек'юритизації характерна реалізація активів їх власником (оригінатором) іншій юридичній особі – компанії спеціального призначення (special purpose vehicle, далі – SPV) з подальшою передачею активу на баланс покупця. Для фінансування покупки активів SPV випускає цінні папери, які придбаються інвесторами. У силу своєї обмеженої правоздатності (limited recourse) SPV захищене від банкрутства (bankruptcy remoteness). У підсумку, інвестори приймають на себе ризик, пов'язаний виключно з вимогами, що виступають забезпеченням по сек'юритизованому пулу активів. У свою чергу, продавець активів отримує можливість рефінансувати кошти незалежно від своєї кредитоспроможності, тобто на більш вигідних умовах, ніж при випуску незабезпечених боргових зобов'язань [6, с. 378].

Тобто схема такої сек'юритизації передбачає, що передані SPV активи заміщуються грошовими коштами від реалізації цінних паперів, забезпечених цими ж активами. Відповідно, при формуванні балансу компанії-оригінатора значних змін у вартості активів не відбувається, змінюється лише їх структура, зокрема, збільшується частка ліквідних активів і, відповідно, зменшується частка неліквідних активів (за рахунок заміни активів з низькою ліквідністю грошовими коштами, отриманими від їх продажу), що у свою чергу призводить до покращення в цілому показників ліквідності.

За синтетичної сек'юритизації реального продажу активів не відбувається, натомість їх власник (компанія-оригінатор) передає SPV кредитні ризики за активами, використовуючи для цього гарантії і, переважно, кредитні деривативи. Інакше кажучи, активи об'єднуються в певні випуски цінних паперів, і сам власник активів здійснює їх розміщення. Це так звана техніка зменшення кредитного ризику в цілях хеджування та розподілу ризиків, пов'язаних із сек'юритизацією.

Таким чином, при застосуванні синтетичної сек'юритизації валюта балансу компанії-оригінатора зростає на суму засобів, залучених у результаті емісії цінних паперів забезпечених її активами. Відповідно, збільшується вартість активів та відбувається зміна їх структури через збільшення ліквідних засобів (грошових коштів), отриманих від реалізації цінних паперів, а також зростає і вартість залученого капіталу та його частка у структурі пасивів. Крім того, емісія забезпечених боргових паперів дозволяє залучити фінансові ресурси під більш низьку відсоткову ставку, що, в свою чергу, знижує середньозважену вартість капіталу компанії-оригінатора. Разом з тим зниження вартості капіталу при зростанні фінансових результатів призводить до збільшення вартості компанії.

У кожному разі для того, щоб активи можна було визнати сек'юритизованими, вони повинні генерувати грошові потоки, які можуть бути заздалегідь спрогнозовані і визначені. Також ці активи повинні мати можливість бути відокремленими від інших активів компанії, як економічно, так і юридично.

Здійснення сек'юритизації активів є досить складним процесом з точки зору його організації та проведення, що пов'язано з необхідністю залучення великої кількості учасників, які виконують різні функції. До таких учасників відносяться: оригінатор, який є власником активів та ініціатором самого процесу сек'юритизації; компанія спеціального призначення (SPV), яка за умов класичної сек'юритизації здійснює емісію цінних паперів; інвестори, які купують цінні папери; хедж-провайдери, які здійснюють хеджування валютних і відсоткових ризиків; рейтингові агентства, які оцінюють надійність випущених цінних паперів та виражають незалежну думку про їх кредитну якість; страхові компанії, які виступають гарантами, беручи на себе ризики, пов'язані з самим процесом сек'юритизації, та багато інших учасників.

Зрозуміло, що зазначене зумовлює необхідність належного законодавчого та облікового забезпечення процесу сек'юритизації активів всіх учасників цього процесу. Відповідно, в умовах глобалізації досить важливим моментом є визначення міжнародних стандартів, що регламентують облік угод сек'юритизації активів, та окреслення питань щодо порядку її здійснення, які регулюються відповідними МСФЗ.

Так, враховуючи особливості процесу сек'юритизації активів та діючі МСФЗ, слід заува-

жити, що насамперед регулюванню підлягають наступні питання:

- 1) порядок обліку сек'юритизованих активів;
- 2) консолідація компаній спеціального призначення на балансі оригінатора;
- 3) інформування щодо ризиків, які виникають у даному процесі.

Крім основних питань, згаданих вище, потрібно також враховувати, що оскільки SPV – це окрема компанія, то вона може володіти власними активами і пасивами, облік яких здійснюється за різними стандартами.

Облік і відображення сек'юритизованих активів у фінансовій звітності необхідно здійснювати відповідно до вимог Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 39 (IAS) «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» (далі – МСБО 39) [7]. При цьому слід враховувати, що на заміну МСБО 39 розроблений МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» (далі – МСФЗ 9) [8], який планували ввести в дію з 1 січня 2013 року, але відклали його введення до 01.01.2015 року з можливістю дострокового застосування. Тому доцільним буде розгляд положень обох стандартів, тим більше що суб'єкт господарювання застосовує МСФЗ 9 до всіх статей, на які поширюється сфера застосування МСБО 39.

МСБО 39 та МСФЗ 9 безпосередньо регулюють основні теоретичні аспекти сек'юритизації, які дозволяють дати відповідь на такі ключові моменти:

1) критерії визнання та припинення визнання активів на балансі при переміщенні фінансових активів від оригінатора до компанії спеціального призначення;

2) критерії визнання доходів або збитків при сек'юритизації активів (оскільки такі активи можуть бути реалізовані відповідно до структури даної угоди за ціною, відмінною від їх балансової та/або справедливої вартості, необхідно визначити, чи виконані критерії визнання доходів або збитків від продажу);

3) методи оцінки фінансових активів;

4) облік деривативних інструментів і операцій хеджування (угоди по сек'юритизації зазвичай включають у себе різного роду деривативні інструменти).

Облік сек'юритизованих активів в основному сконцентрований на положеннях про припинення їх визнання активами на балансі оригінатора. При цьому, в МСБО 39 та МСФЗ 9 принципи припинення визнання фінансових активів ґрунтуються на моделях: «урахування ризиків і вигод» та «здійснення контролю». Так, якщо компанія-оригіна́тор поступається правом вимоги до третіх осіб (боржників) компанії спеціального призначення, при цьому, остання має право використовувати його без обмежень (наприклад, продати), то в даному випадку:

- якщо компанія-оригіна́тор зберігає ризики і вигоди, пов'язані з сек'юритизацією, то наявність контролю у SPV не грає ніякої ролі і компанія-оригіна́тор продовжує визнання активу;

- якщо компанія-оригіна́тор не передає і не зберігає всі ризики і вигоди, пов'язані з сек'юритизацією, то контроль над активом у SPV є вирішальним, відповідно, компанія-оригіна́тор припиняє його визнання.

При цьому перш ніж оцінити, чи є доречним припинення визнання, компанія-оригіна́тор визначає, чи слід застосовувати ці вимоги до частини фінансового активу або фінансового активу в цілому.

Згідно з п. 3.2 МСФЗ 9, положення про припинення визнання застосовуються до частини фінансового

активу (або частини групи аналогічних фінансових активів), коли ця частина задовольняє одне з наступних трьох умов:

- частина складається лише з конкретно ідентифікованих грошових потоків від фінансового активу (або групи подібних фінансових активів). Наприклад, оригіна́тор отримує право на грошові потоки від відсотка, але не на грошові потоки від основної суми за борговим інструментом;

- частина складається лише з повністю пропорційної частки грошових потоків від фінансового активу (або групи подібних фінансових активів). Наприклад, SPV одержує права на 90% усіх грошових потоків боргового інструмента;

- частина складається лише з повністю пропорційної частки конкретно ідентифікованих грошових потоків від фінансового активу (або групи подібних фінансових активів). Наприклад, якщо оригіна́тор укладає угоду, за якою SPV отримує права на 90% грошових потоків від відсотка за фінансовим активом;

Якщо жоден з перерахованих критеріїв не виконується, вимоги про припинення визнання застосовуються до фінансового активу в повному обсязі (або до групи подібних фінансових активів повністю). Наприклад, якщо оригіна́тор передає: 1) права на перші чи останні 90% надходжень грошових коштів від фінансового активу (або групи фінансових активів) або 2) права на 90% грошових потоків від групи дебіторської заборгованості, але надає гарантію компенсувати SPV будь-які кредитні збитки до 8% основної суми дебіторської заборгованості.

Компанія-оригіна́тор повинна припинити визнання фінансового активу, якщо:

- строк дії контрактних прав на грошові потоки від фінансового активу закінчується;

- оригіна́тор передає фінансовий актив і ця передача відповідає критеріям для припинення визнання відповідно до даного МСФЗ 9.

Також, згідно з МСФЗ 9, компанія-оригіна́тор передає фінансовий актив у тому випадку, якщо вона передає права на отримання грошових потоків від цього фінансового активу або виступає агентом з передачі даних потоків грошових коштів від позичальника SPV, яке задовольняє наступним умовам:

- виплата суми SPV відбувається тільки при отриманні еквівалентних сум від позичальника;

- оригіна́тор не має права продавати або віддавати в заставу актив, за винятком передачі його SPV як забезпечення зобов'язання виплатити грошові кошти;

- оригіна́тор зобов'язаний перераховувати грошові кошти, що збираються від імені SPV, без істотних затримок. Крім того, у компанії-оригіна́тора немає права реінвестувати такі кошти, за винятком інвестицій у грошові кошти або еквіваленти грошових, протягом короткого періоду проведення розрахунків від дати отримання грошових коштів до дати необхідного перерахування їх остаточному одержувачу, при цьому відсотки, зароблені від такої інвестиції, передаються кінцевому одержувачу.

Після цього компанія-оригіна́тор визначає умови, за яких вона зберігає ризики і вигоди, пов'язані з володінням даним активом, а також визначає, чи зберігається контроль над даними фінансовим активом. Відповідно, необхідно враховувати такі умови:

1) при передачі компанією-оригіна́тором практично всіх ризиків і вигод, пов'язаних з володінням фінансовим активом, вона припиняє визнання фінансового активу і визнає окремо активи або зобов'язання, які були створені або збережені при передачі;

2) при збереженні всіх ризиків і вигод визнання фінансового активу продовжується;

3) компанія-оригінація визначає, чи зберігається контроль над фінансовим активом у разі, якщо компанія не передає і не зберігає практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням даним активом.

Відповідно, при збереженні контролю визнання фінансового активу продовжується залежно від участі в ньому, а в разі передачі контролю визнання фінансового активу припиняється і при цьому визнаються активи і зобов'язання, які були збережені при передачі.

Також слід зазначити, що збереження контролю залежить від можливості приймаючою стороною продати цей актив, зокрема, якщо SPV може самостійно продати актив без будь-яких обмежень, значить контроль був їй переданий. В інших випадках контроль зберігається за компанією-оригінацією.

Можна навести такі приклади, коли компанія-оригінація передає SPV значну частину всіх ризиків і вигод: 1) продаж фінансового активу не обмежується ніякими іншими умовами; 2) продаж фінансового активу з правом оригінації на його викуп за справедливою вартістю на момент такої зворотної покупки.

Якщо передача не призводить до припинення визнання, тому що компанія-оригінація зберігає практично всі ризики та винагороди від володіння переданим активом, то в наступні періоди ця компанія, відповідно до МСФЗ 9, повинна визнавати всі доходи за переданим активом і всі витрати, понесені по фінансовим зобов'язанням.

Якщо компанія-оригінація не передає і не зберігає в основному всі ризики та винагороди від володіння переданим активом і зберігає за собою контроль над ним, вона продовжує визнавати переданий актив у межах його подальшої участі і зберігає контроль за переданим активом, то суб'єкт господарювання продовжує визнавати переданий актив у межах його подальшої участі.

Ступінь подальшої участі суб'єкта господарювання в переданому активі – це те, якою мірою він наражається на ризики змін вартості переданого активу

Якщо компанія-оригінація не передала і не зберегла значну частину всіх ризиків і вигод, пов'язаних з володінням переданим активом, і зберігає за собою контроль над ним, вона продовжує визнавати переданий актив у межах його подальшої участі. Рівень подальшої участі компанії у переданому активі – це рівень, за якого вона піддається ризику змін вартості цього активу, зокрема:

1) якщо подальша участь компанії-оригінації набуває форми гарантії на переданий актив, тоді ступінь подальшої участі суб'єкта господарювання є меншою з двох оцінок: 1) суми активу або 2) суми гарантії (максимальної суми отриманої компенсації, яку суб'єкт господарювання може бути вимушений повернути);

2) якщо подальша участь компанії-оригінації набуває форми проданого чи придбаного опціону (або обох) на переданий актив, то ступінь такої участі оригінації визначається сумою, на яку він може зробити зворотну купівлю переданого активу. Однак у випадку проданого опціону «пут» на актив, який оцінюється за справедливою вартістю, обсяг подальшої участі оригінації обмежується меншою з двох оцінок: справедливою вартістю переданого активу або ціною виконання опціону;

3) якщо подальша участь компанії-оригінації набуває форми опціону, який погашається грошовими коштами, або подібного забезпечення на пере-

даний актив, то обсяг подальшої участі оцінюється таким самим способом, як і для участі, що є результатом опціонів, які не погашаються грошовими коштами, як зазначено вище.

Перелік ризиків, які беруть на себе сторони угоди сек'юритизації наведено в МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» [9]. Наприклад, до таких ризиків відносяться кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик.

Також особливу увагу потрібно звернути на питання необхідності консолідації створеної компанії спеціального призначення (SPV). Питання консолідації до 1 січня 2013 року регламентувалися МСБО (IAS) 27 «Консолідована та окрема фінансова звітність» (далі – МСБО 27) [10], Інтерпретацією ПКТ-12 «Консолідація – компанії спеціального призначення» (далі – ПКТ-12) [11] та МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу» [12]. Проте з 1 січня 2013 року було введено МСФЗ (IFRS) 10 «Консолідована фінансова звітність» [13], яке замінило частину МСБО (IAS) 27 в частині обліку та представлення консолідованої фінансової звітності, що розглядається в ПКТ-12.

МСФЗ (IFRS) 10 передбачає єдину модель контролю, що застосовується до всіх типів компаній, включаючи компанії спеціального призначення (SPV). Стандарт змінює визначення контролю таким чином, що вважається, що інвестор контролює об'єкт інвестицій, якщо він має право на змінну віддачу від інвестиції або зазнає ризику, пов'язаному із її зміною та може впливати на таку віддачу внаслідок своїх повноважень щодо об'єкта інвестиції.

Відповідно до визначення контролю у МСФЗ (IFRS) 10 інвестор контролює об'єкт інвестицій тільки в тому випадку, якщо виконуються наступні три умови: 1) наявність у інвестора повноважень щодо об'єкта інвестицій; 2) наявність у інвестора права на змінну віддачу від інвестиції або схильність до ризику, пов'язаному з її зміною; 3) наявність у інвестора можливості використання своїх повноважень щодо об'єкта інвестицій з метою впливу на змінну віддачу від інвестиції. Крім того, внесені зміни потребують від керівництва значно більшого обсягу суджень при визначенні того, які підприємства контролюються та повинні консолідуватися материнською компанією, ніж при застосуванні МСФЗ (IAS) 27.

Вважаємо, що оригінації перед структуруванням угоди сек'юритизації необхідно однозначно визначитися, яким чином будуть відображатися у звітності результати угоди:

- шляхом консолідації SPV в одну із компаній групи (наприклад, у дочірню, холдингову компанію, на рівні акціонерів тощо);
- на якому саме рівні повинна здійснюватися консолідація.

Визначившись з кінцевими цілями, доцільно також погодити структуру сек'юритизації та відповідні її механізми зі спеціалістами по МСФЗ і належним чином задекларувати узгоджені питання в обліковій політиці компанії.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У сучасних умовах господарювання застосування механізму сек'юритизації дозволяє диверсифікувати джерела фінансування, ефективно управляти структурою балансу, а також значно підвищити рівень ліквідності. Для українського ринку цінних паперів сек'юритизація може стати ефективним інструментом створення нових можливостей для залучення фінансування та інвестування.

Проте в Україні на сьогоднішній день сек'юритизація поки що законодавчо не врегульована як в частині механізму її проведення в цілому, так і щодо бухгалтерського та податкового забезпечення. Зазначене зумовлює необхідність розробки відповідної законодавчої бази, в тому числі національного стандарту бухгалтерського обліку операцій сек'юритизації, а також методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку різних схем сек'юритизації та її видів, що є перспективою наших подальших досліджень.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

- Schwarzc L. L. The Alchemy of Asset Securitization, 1 Stan. J. L. Bus. & Fin. 133. 1994.
- Саломатина С.Ю. Сек'юритизація: термінологічний аспект / С.Ю. Саломатина // Концепт. – 2014. – № 08(август) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://e-kon-sept.ru/2014/14222>. Htm.
- Манько В. Неликвид на ликвид / В. Манько // Эксперт. – 2006. – № 3(54). – 23-29 января. – С. 28-32.
- Бэр Х.П. Сек'юритизация активов: сек'юритизация финансовых активов – инновационная техника финансирования банков / Х.П. Бэр ; пер. с нем. [Ю.М. Алексеев, О.М. Иванов]. – М. : Волтерс Клувер, 2007. – 624 с.
- Молотников А.Е. Правовое регулирование рынка ценных бумаг. – М. : Стартап, 2013. – 552 с.
- Солдатова А.О. Факторинг и сек'юритизация финансовых активов : учеб. пособие / А.О. Солдатова. – М. : Высшая школа экономики, 2013. – 1181 с.
- Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408.
- Міжнародний стандарт фінансової звітності (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408.
- Міжнародний стандарт фінансової звітності (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408.
- Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку (IAS) 27 «Консолідована та окрема фінансова звітність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408.
- Тлумачення ПКТ-12 «Консолідація – компанії спеціального призначення» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408.
- Міжнародний стандарт фінансової звітності (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408.
- Міжнародний стандарт фінансової звітності (IFRS) 10 «Консолідована фінансова звітність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408.

УДК 657.6

Лежненко Л.І.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку підприємницької діяльності
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана*

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ СТАТЕЙ АКТИВІВ ТА ПАСИВІВ ВСТУПНОГО БАЛАНСУ ПРИ ПЕРЕХОДІ НА МСФЗ

Стаття присвячена дослідженню аудиту вступного балансу (звіту про фінансовий стан) суб'єктів господарювання при переході на Міжнародні стандарти фінансової звітності; визначенню основних етапів аудиту статей активів і пасивів; аналізу формування аудиторського звіту. В статті розглядаються форми аудиторських документів, які можуть бути використані для відображення результатів аудиту вступного балансу (звіту про фінансовий стан).

Ключові слова: Міжнародні стандарти фінансової звітності, аудит вступного балансу (звіту про фінансовий стан), актив, пасив, перше застосування МСФЗ.

Лежненко Л.И. ОСОБЕННОСТИ АУДИТА СТАТЕЙ АКТИВОВ И ПАССИВОВ ВСТУПИТЕЛЬНОГО БАЛАНСА ПРИ ПЕРЕХОДЕ НА МСФО

Статья посвящена исследованию аудита вступительного баланса (отчета о финансовом положении) субъектов хозяйствования при переходе на Международные стандарты финансовой отчетности; определению основных этапов аудита статей активов и пассивов; анализа формирования аудиторского отчета. В статье рассматриваются формы аудиторских документов, которые могут быть использованы для отображения результатов аудита вступительного баланса (отчета о финансовом положении).

Ключевые слова: Международные стандарты финансовой отчетности, аудит вступительного баланса (отчета о финансовом положении), актив, пассив, первое применение МСФО.

Lezhnenko L.I. FEATURES OF AUDIT OF ASSET AND LIABILITY OPENING STATEMENT OF FINANCIAL POSITION IN THE TRANSITION TO IFRS

The article investigates audit the opening statement of financial position of business entities in the transition to International Financial Reporting Standards; establishing milestones audit of assets and liabilities; analysis of the formation of the audit report. The article deals with the form of audit documents, which can be used to display the results of the audit of the opening statement of financial position.

Keywords: International financial reporting standards, audit the opening statement of financial position, assets, liabilities, first time application of IFRS.